

Effektiv på längre sikt?

Effektivitet är en avvägning mellan produktivitet (göra saker rätt) och nytta (göra rätt saker). Effektivitet är också en avvägning mellan kompetens (kunna göra rätt saker rätt) och samverkan (få rätt saker gjorda).

På lite längre sikt krävs ytterligare en faktor – förmågan att hantera förändringar. Få, om ens några, verksamheter står stilla särskilt länge. Kundernas önskemål förändras, konkurrenssituationen förändras, effektivitetskraven förändras, ekonomiska förutsättningar förändras, finansieringsformer förändras, tekniken förändras, dina medarbetare förändras – det är visst lättare att räkna upp vad som inte förändras. T.o.m. en av de mest värdekonservativa, uthålliga och stabila organisationer vi har – kyrkan - vars verksamhetsidé, arbetsmetoder och normer grundats och behållits i närmare 2000 år, har måst förändra sig och sina regler för att kunna behålla sina medlemmar.

Förmågan att hantera förändringar handlar om att ta vara på idéer och förslag till nya sätt att arbeta, nya segment, nya tjänster och produkter, nya kanaler för information osv.

I många organisationer och hos många beställare finns höga krav på form: planering och aktiviteter. Det finns gott om planeringsinstrument och projektmodeller som ger struktur, regler och checklistor för arbetet i projekt.

Inte lika många ägnar tillräcklig tid åt substans och innehåll i sina förslag, sina idéer, sina projekt. Ofta blir arbetet för snabbt och direkt inriktat på planering och genomförande i stället för att fokuseras på vinst- och riskscenarios och formulering av tydliga mål.

Breda vinst- och riskanalyser behövs för att skapa underlag för beslut och för att, på ett så tidigt stadium som möjligt, hejda fruktlös förbrukning av kostnader och resurser. Vinst- och riskanalyser har också en funktion och en effekt i att motivera och engagera människor (och att i tid varna och skilja ut dem som inte tror på förslaget) i det fortsatta arbetet d.v.s. skapa bättre förutsättningar för framgång i genomförandet.

Att formulera mål har en viktig sidoeffekt, nämligen att mobilisera de människor som verkligen känner för, tror på och vill medverka till det resultat som ska nås. Effektiviteten och utsikterna för framgång ökar när du redan från början hittar dem som tror på resultatet och låter dem som inte tror på framgången väja på ett tidigt stadium.

Skilj på mål och vision. Visionen är idealbilden. Målen ska vara högt ställda och på samma gång realistiska och uppnåeliga. Visionen kan vara noll trafikdöda. Målet kan vara t.ex. tio färre varje år eller 10 % färre varje år.

Hur hanterar du förändringar: idéer, förslag och projekt?